

۱۴

نابینایی حق تو نیست

کارتن خوابی در موزه

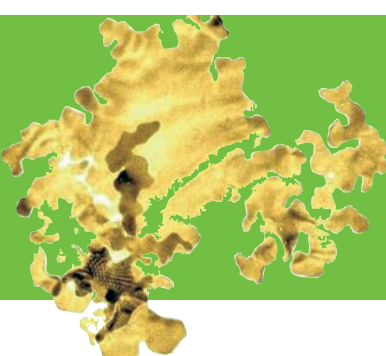
۱۶

۱۵

تولید باریک‌ترین طلای جهان به ضخامت ۲ اتم!

زندگی

شنبه ۱۹ مرداد ۱۳۹۸ :: شماره شماره ۵۴۵۳

حق با
شماست

info@jamejamonline.ir

روابط عمومی: ۰۲۲۲۶۳۱۴۷

هفته- قوه قضاییه

زاد مهر از تهران:

دفاتر قوه قضاییه که حدود یک سال است راه اندازی شده در اختیار و انحصار بازنشته‌های قوه قضاییه است. این در حالی است که افراد دیگر و جوانان برای ورود به این عرصه کاری دشوار و سخت دارند.

دارو- توزیع

فتوت از تهران:

تعدادی از داروهای داخلی وضعیت تولید و توزیع مناسبی ندارد و قیمت آنها چند برابر و البته کمیاب نیز شده‌اند.

جاده- آسفالت

شوکتی از ساوه:

جاده ساوه به خرقان بسیار نامناسب بوده و نیاز به آسفالت دارد. به علت تغییر مسیر ناگهانی خودروها برای رد کردن چاله‌های این اتوبان، تصادفات بی‌شماری اتفاق می‌افتد.

قائمشهر- ساری

قناعتی از قائمشهر:

جاده قائمشهر به ساری آسفالت بسیار نامناسبی دارد و در وسط جاده شیاریهایی گذاشته‌اند تا سرعت خودروها کاهش پیدا کند ولی این موضوع باعث منحرف شدن خودروها و تصادف می‌شود.

تشکر- شهرداری

تادری از تهران:

از شهرداری محترم نسبت به برخورد و جمع‌آوری بساط دستفروشان خیابان ولی‌عصر(عج) کمال تشکر و قدردانی را داریم و اگر امکان داشته باشد دست دلالان و زورگویان که معابر را گریاه می‌دهند و حق کاسبان را زیر پا می‌گذارند کوتاه شود.

چراغ- خاموش

کسمایی از کرج:

چراغ‌های پل سپاه در ابتدای جاده کرج به شهریار از چند ماه پیش خاموش است و اداره برق به‌رغم پیگیری‌های مکرر تاکنون اقدامی صورت نداده است.

پارک- شیان

مبارکی از تهران:

درختان پارک شیان واقع در خیابان شیان هفتم، در حال خشک شدن هستند. از مسئولان تقاضا داریم برای پایداری فضای سبز و محیط زیست اقدام کنند.

پلیس- اوباش

شگوری از تهران:

در خیابان فلاحتی محله علی‌آباد، تردد مردم به علت وجود ارادل و اوباش با ترس و وحشت صورت می‌گیرد. از نیروی انتظامی درخواست رسیدگی دارم.

محمدحسین خودکار

جامعه

از نابودی جنگل‌ها و مراعات گرفته تا خشک شدن تالاب‌ها، از بین رفتن زیستگاه‌ها، مدیریت نشدن پسماندها و آلودگی آب، خاک و هوا؛ اینها همه نمونه‌هایی از تخریب محیط زیست است که در سال‌های اخیر بارها و بارها در گوشه و کنار کشور ما اتفاق افتاده است. تخریب‌هایی که همگی خسارت‌هایی را برای جان و مال عموم مردم به همراه داشته و به اقتصاد کشور نیز صدمه زده است.

در همین زمینه، چندی پیش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی گزارشی منتشر کرد که در آن خسارت‌های ناشی از تخریب محیط زیست در ایران در سال ۲۰۰۲ براساس گزارش‌های بانک جهانی حدود هشت میلیارد و ۴۳۰ میلیون دلار برآورد شده بود. البته پیش‌بینی می‌شود با توجه به تشدید آسیب‌های زیست محیطی در سال‌های اخیر و نوسانات شدید نرخ ارز، اکنون میزان خسارت‌های سالانه ناشی از تخریب محیط زیست در کشور چند برابر شده باشد.

سوال اینجاست که اصولاً هزینه‌های تخریب محیط زیست چگونه محاسبه می‌شود و چطور می‌توان برای اکوسیستم‌های مختلف ارزشگذاری اقتصادی کرد؟ تورج فتحی، کارشناس منابع آب و محیط زیست در گفت‌وگو با جام‌جم به این پرسش این‌طور پاسخ می‌دهد که برای محاسبه خسارت‌های ناشی از تخریب منابع طبیعی، ابتدا باید کارکردهای گوناگون آنها را از نظر اقتصادی تعریف کرد.

او در این باره از کارکردهای مختلف تالاب‌ها مثال می‌زند و توضیح می‌هد: به‌طور مثال ممکن است که در یک تالاب خاص هم ماهیگیری انجام شود و هم دام در زمین‌های اطراف آن چرا کند. این موارد منافعی را برای جوامع محلی ساکن حاشیه تالاب به همراه دارد. حال برای ارزشگذاری اقتصادی آن تالاب و هزینه‌های ناشی از تخریب آن، نخست باید این درآمد‌ها را محاسبه کرد تا مشخص شود در صورت از بین رفتن این تالاب، اقتصاد منطقه چقدر ضرر می‌کند.

فتحی البته تأکید دارد که این کار فقط بخشی از محاسبه خسارت‌های ناشی از تخریب محیط زیست است و بخش دیگر این کار، به بررسی تأثیرات آسیب‌های زیست محیطی در یک منطقه بازمی‌گردد. این کارشناس محیط زیست در این زمینه معدنی را مثال می‌زند که احداث آن خسارت‌هایی را به محیط زیست وارد می‌کند. او توضیح می‌دهد که برای محاسبه میزان این خسارت‌ها باید بررسی کرد که اگر قرار باشد روزی بهره‌برداری از این معدن متوقف شود و وضعیت زیست بوم منطقه به شرایط اولیه بازگردد، چقدر

خسارت‌های ناشی از تخریب محیط زیست را تشکیل می‌دهد.

اما با وجود همه این صحبت‌ها، سوال دیگری که درباره گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس مطرح می‌شود این است که چرا پژوهشگران این مرکز برای اعلام هزینه‌های سالانه تخریب محیط زیست در ایران به مطالعه‌ای انجام‌شده از سوی نهادهای بین‌المللی مثل بانک جهانی آن هم در سال ۲۰۰۲ استناد کرده‌اند؟

فتحی علت اصلی این موضوع را انجام نشدن پژوهش‌های مشابه درباره ارزشگذاری اقتصادی منابع طبیعی و محاسبه هزینه‌های ناشی از تخریب محیط زیست در کشور می‌داند و می‌گوید در این باره تا به حال هیچ مطالعه‌ای به صورتی سراسری انجام نشده و فقط به انجام برخی پژوهش‌های منطقه‌ای اکتفا شده است.

غفلت‌های ما

و پیشرفت‌های دیگران

بخشی از گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های

مجلس که با عنوان «بررسی تطبیقی اقتصاد محیط زیست از دیدگاه تکنیکی و نظارتی» منتشر شده است، به صرفه‌جویی دیگری که درباره گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس مطرح می‌شود این است که محیط زیست می‌پردازد. در این قسمت آمده که کشورهای اروپایی در سال ۲۰۱۱ توانسته‌اند با رعایت اصولی از جمله تصفیه صرفه‌جویی در هزینه‌های تخریب تولید کمتر مواد مضر شیمیایی بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیارد یورو از خسارت‌های ناشی از تخریب محیط زیست بکاهند.

حامد نجفی علمدارلو، کارشناس ارزشگذاری اقتصادی منابع طبیعی و محاسبه هزینه‌های ناشی از تخریب محیط زیست در کشور می‌داند و می‌گوید صرفه‌جویی در هزینه‌های تخریب محیط زیست، روی آوردن آنها به استفاده از انرژی‌های پاک و مواد اولیه‌ای با کمترین ضایعات در فرآیندهای تولیدی است.

او در توضیح بیشتر این موضوع به جام‌جم می‌گوید: کشورهای اروپایی در سال‌های اخیر روی انرژی‌های تجدیدپذیر سرمایه‌گذاری کرده و به سمت «اقتصاد چرخشی» رفته‌اند. منظور از اقتصاد

چرخشی، طراحی سازوکارهایی است که براساس آن در یک چرخه تولیدی، وقتی کالایی به مصرف می‌رسد، بتواند بازیافت شود و مجدداً در چرخه تولید قرار گیرد. این یعنی تولید حداقل ضایعات در یک نظام اقتصادی با استفاده از انرژی‌هایی که کمترین آسیب را به محیط زیست وارد می‌کند.

اما صرف‌نظر از صرفه‌جویی کشورهای اروپایی در هزینه‌های تخریب محیط زیست، نکته حائز اهمیت دیگری که در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به چشم می‌خورد، این است که در کشور ما به‌صورت کلی نسبت به موضوع برآورد خسارت‌های زیست محیطی بسیار بی‌توجهی شده است. موضوعی که براساس این گزارش، نشان از کم‌اهمیت بودن مساله محیط زیست در سطوح تصمیم‌ساز کشور دارد.

این نکته‌ای است که نجفی نیز روی آن صحنه می‌گذارد و تأکید دارد اساساً تا دو دهه پیش موضوع حفظ محیط زیست کمتر به‌عنوان مساله‌ای مهم در سیاست‌گذاری‌های کشور مطرح می‌شد. البته از نظر او، در دو دهه اخیر نیز موضوع محیط زیست درگیر جناح‌بندی‌های سیاسی دولت‌های گوناگون شده و معضل وجود نگاه سیاسی به موضوعات زیست محیطی باعث شده است که بررسی خسارت‌های ناشی از تخریب محیط زیست در کشور به مساله‌ای فرعی برای دولتمردان دوره‌های مختلف تبدیل شود.

این در حالی است که در کشورهای پیشرفته دنیا، برآورد خسارت‌های زیست محیطی به‌عنوان پایه و اساس «اقتصاد محیط زیست» و این علم نیز به‌عنوان تنظیم‌کننده رابطه بین توسعه پایدار اقتصادی و حفظ محیط زیست شناخته می‌شود. حال آن که براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، در کشور ما تاکنون قدمی جدی برای اجرای مبانی علم اقتصاد محیط زیست برداشته نشده است؛ موضوعی که خود نشانه دیگری است برای پایین بودن جایگاه «حفاظت محیط زیست» در ایران و حکایتی است تلخ از بی‌توجهی به مفهوم توسعه پایدار در سیاست‌گذاری‌های کلان کشور.

یادداشت:
محمد درویش
فعال محیط زیست

خسارت‌های میلیاردی غفلت از محیط زیست

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس درباره هزینه‌های تخریب محیط زیست در ایران، برگرفته از چند پژوهش داخلی و بین‌المللی در این زمینه است که بر مبنای یکی از آنها، میزان خسارت وارد شده بر تالاب‌های طشک و بختگان در استان فارس در سال ۲۰۱۳، حدود ۵۰۳ میلیون دلار برآورد شده و بر مبنای پژوهشی دیگر، مقدار کل خسارت‌های ناشی از تخریب محیط زیست در ایران در سال ۲۰۰۲ حدود هشت میلیارد و ۴۳۰ میلیون دلار پیش‌بینی شده است. در واقع، در این گزارش آمده است که اقتصاد کشور ما در سال ۲۰۰۲ از محل بی‌توجهی به ملاحظات زیست محیطی، حدود هشت و نیم میلیارد دلار زیان دیده. البته اگر نرخ تورم و افزایش قیمت ارز را حساب کنیم، در شرایط کنونی دست‌کم این رقم باید سه برابر شده باشد.

اما نکته بسیار مهمی که درباره این رقم وجود دارد، این است که در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس یکی از پارامترهای مهم تخریب زیست محیطی در ایران یعنی فرسایش خاک بررسی نشده است. حال آن که در کشور ما سالانه دو میلیون تن خاک فرسایش پیدا می‌کند که بر مبنای نرخ جهانی خاک، می‌توان گفت ما هر سال حداقل ۵۶ میلیارد دلار از خاک ارزشمند خود را از دست می‌دهیم. از این رو، باید اذعان داشت که مقدار واقعی خسارت‌های ناشی از تخریب محیط زیست در ایران، بسیار بیشتر از عددی است که در این گزارش اعلام شده است.

اما جالب است بدانید که در گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس، بالاترین میزان خسارت‌های زیست محیطی در کشور ما به بخش مدیریت منابع آب نسبت داده شده است. این مساله نشان می‌دهد که کدام بخش از دولت در همه سال‌های گذشته بالاترین آسیب را به طبیعت کشور وارد کرده است و با این حال، هنوز بعضی مدیران ما روی اجرای طرح‌های انتقال آب و سدسازی‌های بی‌رویه اصرار دارند.

در انتها باید نیست به‌جمله‌ای از آقای عیسی کلانتری، رئیس سازمان محیط زیست اشاره کنم که گفته است «اگر بخواهیم استانداردهای بین‌المللی در حوزه محیط زیست را رعایت کنیم، باید ۸۰ درصد از صنایع امروز کشور تعطیل شوند». این حرف درستی است و علت آن این است در کشور ما، صنایع بدون توجه به ملاحظات زیست محیطی پا گرفته‌اند و حال اگر بخواهند این ملاحظات را رعایت کنند، به شدت آسیب می‌بینند و دیگر تولید برای آنها سودده نیست. این مساله کشور ما تاکنون قدمی جدی برای اجرای مبانی علم اقتصاد محیط زیست برداشته نشده است؛ موضوعی که خود نشانه دیگری است برای پایین بودن جایگاه «حفاظت محیط زیست» در ایران و حکایتی است تلخ از بی‌توجهی به مفهوم توسعه پایدار در سیاست‌گذاری‌های کلان کشور.

در چند سال اخیر ورود رسوبات به دریای خزر سبب کاهش جمعیت آزادان شده و معیشت صیادان از این جهت تأثیر قرار داده است